

IV. évfolyam, 60. szám.

Műfajtái árak helyben és vidéken:
Egy évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Egyes szám ára . . . 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
esütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDEK, 1908. =
július 26. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi rés-
zét illető közlemények intézendők
ilyen közlemények és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A fuzióról.

Irta: Hermán Ferenc dr. orsz. képviselő

Irányadó tényezők vetették fel a koalíció két legnagyobb pártjának: a 48-as és az alkotmánypártnak fuzióját.

Hogy miként történhetnék ez meg, arról *elágazók* a vélemények. Ezek közül a vélemények közül hárommal kell foglalkoznunk.

Az egyik szerint a fuzió akként volna megvalósítható, hogy a kisebb párt olvadjon be a nagyobb pártba, a képviselőházi majoritásba. Tulajdonképpen ez az *igazi fuzió*.

A másik szerint a két párt programját kellene akként *módosítani*, hogy a közös programponthoz fenn kellene tartani a mindazokat a pontokat, amelyek a két pártot egymástól elválasztják, el kellene ejteni. Ezt is nevezhetjük fuziónak, de ez kivihetetlen.

Végül a harmadik új pártalakulást javasolt új programmal, amely egyedül csak a *közgazdasági kérdéseket* ölelné fel. *Önálló jegybank, önálló vámterület és a belső közgazdasági élet* fejlesztése: ez lenne az új párt politikai programjának esszenciája. Ez ugyan nem fuzió, de érdemes róla beszélni.

Hogy az ugynevezett átmeneti korszak meddig tart, azt nem tudom. Hogy a mostani képviselőházzal nem ér véget, az biztosra vehető. Az új választási törvény alapján összeülendő parlament is az önálló vámterületnek és a katonai kérdéseknek végleges rendezéséig csak átmeneti jellegű lesz. — ezt előre láthatjuk. Ennek a két kérdésnek végleges rendezéséhez a nemzet többsége ragaszkodik mindenféle választási törvény alapján. Ez éppen olyan igaz, amilyen igaz az, hogy a korona e kettőtől idegenkedik. Már pedig addig, míg a nemzet és korona e két perdöntő kérdésben egymással megegyezni nem tud, *állandó kormányzat* be nem következhetik. Addig mindig csak átmenetről beszélhetünk. Átmenetről a nemzet igazaihoz, vagy átmenetről a korona akaratához. Mindezeket látva néznünk kell azt, hogy van-e szükség fuzióra s ha igen, milyenre és miért.

A fuziót óhajtandóvá teszi főként az a hol titkos, hol nyílt féltékenykedés, amely a koalícióban a pártok kebelében egymás iránt olykor tompán, de

néha elég élesen érezhető. Ez a féltékenykedés az együttműködésre minden esetre kedvetlenítőleg, sőt bénítólag hat. A politikai és erkölcsi felelősség célját a koalizált pártoknak egymás közt megosztani, vagy erre törekedni nem szabadna. A szövetség annak idején *egyetemes kötelezettséggel* történt, ezt a kötelezettséget állni kell, akár jól esik, akár nem. És mert hova-tovább haladunk, ez a kötelezettségérzet egyesekben mindinkább gyengül, azért óhajtandó a nemzet érdekében vagy egy egészséges fuzió, akként, hogy az alkotmánypárt belép a 48-as pártba, vagy a koalíció felbontása akként, hogy a többségben levő 48-as párt átvénné ideiglenesen a kormányzást.

Ami most már egy ugynevezett „közgazdasági párt” alakulását illeti, úgy látszik, ez is bent van az idők méhében. Hanem ez esetben egy erős és nagyon sok egyéni súlylyal, egyéni tartalommal rendelkező 48-as ellenzéknek is kellene születnie.

Mindenesetre forró szeretettel és bölcs mérséklettel kell megoldani és meg kell oldani a „fuzió” kérdését.

Én azonban azt hiszem, hogy minden fuzió, minden pártalakulás és a politikai jelszavaknak minden kecsgető változata *ideiglenes* és átmeneti marad mindaz ideig, míg csak a korona nem fuzionál a nemzettel.

Erre oktat bennünket a 400 éves magyar história. Ezt pedig soha ne feledjük.

Kormányzatunk.

Ujvidék, 1908. júl. 24.

Nagy alkotások előtt állunk, melyeknek megvalósításához sok irányú szellemi képesség és kitartó munkásság szükséges. Ezek a kiváló tulajdonságok ritkán egyesülnek egy emberben és épen a feladatok emberében. Különösen áll ez hazánkban.

Ha visszaidézzük a múlt dicső korszakait, tündöklően ragyogva látjuk a szabadság és alkotmány szeretet lángját, érezzük a lelkesedés elragadó hevét; de amikor az alkotásokra került a sor, mintha erőnk egyszerre elernyedtek volna, a lelkesedés alább szállt, a munka megakadt.

A mai kormányzat az alkotások szempontjából is új korszakot jelent. Lázás tevékenység indult meg az egész országban és serényen folyik az alkotás mun-

kája nálunk is. — Hogy csak egyes tényeket említsünk, kiemeljük a következőket: a napokban átadják a forgalomnak a *közvágóhidat* és üzembe helyezik a *jégyárat*; ezeknek az üzemeknek közegészségügyi jelentőségét bővebben vitatni fölösleges.

Nem csekélyebb fontossága, hogy a vasuti anyagokban évek óta stagnáló *gyári szennyes vizek* már le vannak vezetve és a gyári csatorna a limáni szivattyu teleppel is már üzemben van úgy, hogy a gyári vizek a jövőben már nem terpeszkedhetnek szabadon. E napokban elkészült az a *csatorna* is, mely a városi szennyes vizeket lesz hivatva a szivattyutelephoz vezetni úgy, hogy a Limán tó a szennyes vizeket a jövőben raktározni nem fogja. Kiépült a *dunai kis vasút* is, melylyel a Limán mélyebb részeit feltöltik, hogy még talajviz se tespedhessen ott.

Munkában van a *közkórház és ártéri fürdő* építkezése, az ugynevezett *nagyrit és szlana bara lecsapolása*.

Folyamatban vannak és kedvező eredménnyel kecsegtetnek a *vízvezetési* előmunkálatok.

Munkában van a város rendszeres fölmérése. Szesztay László műegyetemi magántanár mérnök munkatársaival tudományos készültséggel és gyakorlati képzettséggel végzi ezt a — város rendszeres fejlődése szempontjából — alapvető munkát. Napok óta látjuk, amint ezek a mérnökök titokzatos műszereikkel az utcákon megjelennek, vascsöveket helyeznek el mélyen a burkolatok alatt, nyilván, hogy fix pontokul szolgáljanak és állandóan nagy kíváncsi közönség asszisztálása mellett serényen végzik munkájukat.

Ennek a munkának különös jelentőséget ad most az, hogy az *állandó hid* általános terveinek elkészítéséhez is alapul fog szolgálni. A hid terveinek kidolgozására valószínűleg sikerülni fog dr. Zielinszki Szilárd műegyetemi tanárt megnyerni, ami már egymaga is félsikert jelent, mert tudvalevő, hogy Zielinszki nemcsak az ország első doktor-mérnöke, hanem európai hírű szaktekintély és ennél fogva biztosítva volna a tervezés munkájának az adott viszonyok között legszakoszerűbb megoldása.

Az alkotásokat és a követett eljárást lehet különféleképpen elbírálni, de azt az ellenfeleknek is el kell ismerniök, hogy a kormányzat eredményeket ért el és hogy működésében nem alacsony önző élelok vezetik, hanem kizárólag a *közérdek*. El

BOGDÁNY és **TÁRSA**
UJVIDÉK,
Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLUZZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA
DIVATÁRUHÁZÁBAN
UJVIDÉKEN.

kell ismerni az ellenfélnek azt is, hogy a város életerejét, fejlődőképességét a mai kormányzat igazolta be.

És ha mégis akadályokat gördítenek a kormányzat működése elé, a város fejlődését nem akaszthatják meg, az eredményeket és sikereket el nem tüntethetik; mert alkotni tudó és akaró kormányzat vezetése alatt a város fejlődése egy olyan folyamat, melyet a természet örök erői állandóan táplálnak.

Vasárnapi munkaszünet meg nem tartása. Az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakszerveletének feljelentése alapján az aradi kihágási bíróság Éles Ármin, Andrányi Károly, Dumány József, Herstein Mór és Adler Andor ottani nagykereskedőket 25—25 k. pénzbüntetésre ítélte azért, mert alkalmazottaikat *irodai munkákkal* vasárnap délelőtt is foglalkoztatták. A másodfokon jóváhagyott marasztaló ítélet felkerült a belügyminiszterhez, aki vizsgálatot rendelt el annak megállapítása végett, hogy a vasárnap délelőtti *irodai munka* szerves kapcsolatban van-e az *elárusítással*, illetve, hogy az irodai munkának vasárnapokon el nem végzése az üzletben a következő napokon való elárusítást lehetetlenné teszi-e? Berecz Ferencz kihágási bírójtette meg a miniszter által kívánt vizsgálatot és jelentése oda konkludált, hogy a vasárnapi munkához csak a pénztáros és ellenőr jelenlétére van szükség. Ennek folytán most a belügyminiszter az alsófoku iparhatóságok marasztaló ítéletét jóváhagyta.

Városunk iskolái.

A városunkban fenálló iskolák működéséről, belételeiről, egy-egy tanintézet történetéről a tanév befejeztével megjelenő Értésítő adván felvilágosítást, mi sem természetesebb, mint hogy ezen fontos kulturmissiót teljesítő, magyar nemzeti oktatást és nevelést végző iskolák évi értesítőiről a nagy közönség tájékoztatása végett mi is beszámolunk.

A kir. kath. magyar főgimnázium XXXV. évi 87 oldalra terjedő értesítőjét Kardos Miksa tanárnak „Néhány szó a tanulmánykirándulásokról” c. értekezése nyitja meg, mely vonzó, érdekes és tanulságos előadásban méltatja a mindinkább tért foglaló tanulmánykirándulásoknak, mint az intenzív, szemléltető tanítás leg-hatásosabb eszközének általában hasznos voltát, másfelől pedig ismerteti a Dunajecre, a magas Tátrára és Dobsinára tett múlt tanévi kiránduláson szerzett tapasztalatokat, még pedig hazánk e gyönyörű

vidékének földrajzi leírásával kapcsolatosan.

Az intézet személyzete az igazgatón kívül állott 13 rendes, 2 helyettes tanárból, 1 hittanárból, 1 tornatanítóból, továbbá 5 hitoktatóból és a nem kötelezett tantárgyak 7 előadójából.

A III. fejezet a használt tankönyveket tartalmazza osztályonként és tárgyanként, a IV. pedig végzett tananyag címén az V—VIII. o. latin és görög olvasmányok, magyar írásbeli dolgozatok és érettségi írásbeli tételek felsorolására szorítkozik. A fontosabb rendeletek és átiratok közlése után a könyvtárak és szertárak állapotát ismerteti. A tanári könyvtár álladéka 7812 db 24 634 k. 72 f. értékben, az ifjúsági könyvtáré pedig 3531 kötet 8922 k. 61 f. értékben.

Mindenesetre üdvös ujtásnak vehető az „ifjúsági élet” c. VII. fejezet szerint, hogy a tanári kar az igazgató indítványára elhatározta, hogy pezsgőbb ifjúsági élet teremtése céljából — kísérletkép — olyan ifj. egyesületet alakít, mely az ifj. élet minden ágára kiterjed. Nemcsak ismereteket szerezni az iskolában, hanem *igazi otthon*, e törekvés vezette a tanári kart, midőn a régi Vörösmarty önképzőkört ifjúsági egyletté bővítette ki. ez idő szerint 5 osztálylal: önképző-, gyorsíró-, sport-, sakk-, olvasó-, ének- és zenekör. A kísérlet pompásan bevált s az ifjúság közt csakugyan pezsgőbb élet terjedt el s míg az őszi és tavaszi hónapokat a játék és atletika foglalta le, a téli hónapokban korcsolyázás, vívás, szertorna járja, ezenfelül vásár- és ünnepnapokon olvasóteremmé változott az intézet valamelyik osztálya. Az ekkép hasznos időtöltéshez, testet-lelket edző szórakozásokhoz szoktatott ifjúság nemcsak az intézet falai közt mérte össze erőit, hanem a közönség előtt is, sikeresen fellépett.

A „Segélyszólap”, melynek 7116 kor. 74 f. bevétellel szemben 193 k. 46 f. kiadása volt, melynek biztosított kötvényekben és értékpapirokban 21,249 k. 50 fill-re rug a vagyona, részint könyvekkel, részint pénzzel 79 tanulót segélyezett. Ösztöndíjat 9 tanuló élvezett, még pedig 2253 k. 60 f. összegben, jutalmat pedig részint pénzben, részint könyvben 31 tanuló kapott.

A X. fejezet a tanulók érdemsorozatát adja, a következő pedig a statisztikai kimutatásokat. Összesen 346 beiratkozott tanuló közül vizsgálatot tett 320. Ezek közül 156 r. kath., 5 g. kath. 31 g. kel, 21 ev. ref., 21 ág. ev., 86 izr. Anyanyelvre nézve magyar 233, horvát-szerb 33, német 41, rutén 4, tót 9; csak magyarul beszél 74, míg 246 tanuló a magyar nyelven kívül még 1—4 nyelvet tud.

Ujvidéki születésű volt 113, B. Bodrog megyei 121 és más megyei 86.

Az előmenetelt illetőleg minden tantárgyból jeles 25, jó 52, elégséges 178 tanuló Egy tárgyból bukott 31, kettőből 14, több tárgyból 20. Felsőbb osztályba felléphet 155 (79.68%), javító vizsgálatot tehet 31 (9.68), az osztályt ismételni tartozik 33 (10.32), nem ismételt 1 (0.32%), Magaviseletből jó 217, szabályszerű 101, kevésbé szabályszerű 2 tanuló. 262 tanuló igazoltan mulasztott 11,130 órát, 47 pedig nem mulasztott.

A XII. fej. adatokat tartalmaz az intézet m. tanévi történetéhez, nevezetesen az intézet állapotát, működését és általános ügyeket, míg az utolsó, XIII. fejezet a jövő tanévre szóló értesítést nyújtja.

A nagy gondnal és figyelemmel összeállított Értesítő a legapróbb részletekre is kiterjed, de egyet sajnálattal nélkülöznünk benne, t. i. legalább rövid beszámolást arról, hogy a latin nyelvnek az I. osztályban új, szemléltető módszerre alapított tanítása mennyire vált be?

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán a Wörtyi tó melletti Veldenből, hová családját nyári üdülésre kísérte, e hó 25-én az esti gyorsvonattal haza érkezett.

Kinevezés. Ertl Ignác polgármester helyettes a közbiztonság ideiglenes minőségben üzemvezető gépésznek Kutyl Imrét nevezte ki és fűtőnek Mergl Ferencet alkalmazta.

Adókiivetés. Az ujvidéki adókiivető bizottság e hét folyamán a következő adókötelesek III. o. kereseti adóját fogja tárgyalni: 27-én bognárok, borbélyok 156—215; 28-án bordélyosok, borkereskedők, borkereskedők, butorkereskedők, cselédszerzők 216—247; 29-én cséplőgéptulajdonosok, cserékereskedők, cimfestők, cipészek, cipőkereskedők, csizmadiák 248—305. tételig.

Gazdák figyelmébe. Bárha Ujvidéken a takarmány termés eddigi eredménye kielégítő, az országosan uralkodó takarmány hiányra és nagy szárazságra való tekintettel, figyelmeztetik a gazda közönség, főleg a kisgazdák, hogy a takarmánytermésre és az állatok kitelletésére való szempontból, esetleges takarmány készletüket el ne adják, hanem első sorban saját szükségletük kielégítését tartásuk gondosan szem előtt.

Gromon báró betegágyánál. Az egész ország nagy megindultsággal értesült Gromon Dezső báró öngyilkosságáról és élénk figyelemmel kíséri a betegség lefolyását. Megelégedéssel értesülünk és minket ujvidékieket közelebről is érdekel, hogy Farkas László egy. tanár kórházi főorvos előterjesztésére a honvédelmi

IDÉNY KIÁRUSÍTÁS

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN, Főtér, „Erzsébet szálló” épület.

Julius hó 14-étől augusztus hó 3-ig.

Az összes tavaszi és nyári divatcikkek *mélyen leszállított árban*. Maradékok és télicikkek fél árban.

miniszter Dr. Pap Dezső honvédezedorvosát - Ujvidék szülöttjét — ki jeles jelenleg ugyancsak a honvédelmi miniszter rendelete folytán a budapesti Rókus kórházban sebészeti és szemészeti tanulmányokat végez, a nagy beteg ágya mellé rendelte ki. Pap dr. Farkas László főorvossal egyetemben a leggondosabb figyelemmel kísérik Gromon báró állapotát és minden lehetőséget elkövetnek, hogy őt az életnek megmentsék.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 17—24-ig bejelentett születések 20, még pedig 13 fiú, 7 leány; meghalt: 12.

Orkus varieté. Killiany-cirkusza e hó 22-én kezdte meg előadásait a Fábry mögötti fatéren s azóta a közönség napról-napra tömegesebben látogatja. Mutatványai és előadásai az ekvilibristika, tornászat, atletika stb. köréből, igen változatosak és felette érdekesek. Főleg Dissely Paula és Olga mint kézakrobatánok tűnnek ki ügyes produkcióikkal; Marositz János igen jó, ötletes bohóc, a telefondróton pedig Elvira k. a. arat nagy tetszést. Erői mind beválnak s a közönség igen szívesen látogatja, mert igazán kellemes, szórakoztató estét tölt e cirkuszban, melynek mutatványai megérdemlik a pártolást.

Sportverseny. Az „Ujvidéki Sportegylet“ e hó 18. és 19-én rendezte nagyszabású és jól sikerült házi versenyét. A versenyszámok mindegyike, tekintettel a fiatalabb versenyzőkre, térelőnyvel volt rendezve s a fiatal versenyzők így el is ragadták a pálmát a legtöbb versenyszámban a régi atléták elől. Több eset arra enged azonban következtetni, hogy több számban az óriási előnyök dacára az előny nélküli indulók győzhetek volna. Így pd. a 400 méteres futásban, — Mátyus a legkisebb erőlködéssel is felküzdhette volna magát az első helyre, mert az elért 1 perc időnél rendszeren sokkal jobban szokta megfutni a távolságot. Még fokozottabb meglepetéssel végződött a sulydobás, melyben Gaál Ferenc előző napon szenvedett sulyos sérülései következtében meg sem tudta közelíteni rendes eredményét és 3. helyre szorult. Gaál a többi számokban nem is vehetett aktív részt. Hasonló meglepetéssel végződött a rudugrás, melyben Mátyus, mint rendszeren, remek formában ugrott. A legnagyobb könnyúséggel ugrotta át a 290 cm-t, lelkes éljenzést és tapsvihart aratva. Remek hangulata dacára a következő magasságnak nem ment neki, mi által 2-ik lett. Tekintettel a rövid helyre, gyönyörű eredményt ért el Spirka József, aki 382 cm-es ugrásával előny nélkül nyerte meg a versenyt. Igen jó eredménnyel végződött a 3 $\frac{1}{2}$ km gyaloglás, melyben Pucsay győzött előny nélkül 20 perc 21 mp alatt az erős ellenszél dacára. Bizunk abban, hogy ezen négy kipróbált régi versenyzőnk, kik már sokszor megféleltek várakozásunknak, a legközelebbi Délmagyarországi bajnoki versenyekből győztesen fog kikerülni. A verseny a legnagyobb rendben folyt le, ami Ábrányi Lajos, versenyintéző főérdeme. A verseny után tánc következett, amely a hajnali órákig tartott. A versenyt rég nem tapasztalt nagy érdeklődés kísérte, amiért a közönségnek hálás köszönetet szavazunk. A verseny részletes eredménye a következő: 100 m. futás. 1. Mátyus Gyula, 2. Dajevics Iván, 3. Spirka J. 400. m. futás. 1. Dénes Jenő, 2. Mátyus Gyula, 3. Findeisen és Sipos holtverseny. *Távgyaloglás:* 1. Pucsay Gy., 2. Dénes J., 3. Sipos J. *Magasugrás:* 1. Spirka J., 2. Káldor S., 3. Götzl Bertalan. *Sulydobás:* 1. Aksamovics Zorán, 2. Spirka J., 3. Gaál F. *Rudugrás:* 1. Káldor S., 2. Mátyus Gy., 3. Aksamovics. *Távugrás:* 1. Spirka J., 2. Payer J., 3. Dénes J.

Folyt. felülírtetések a „Frohsinn“ zászlószentelése alkalmából: Kócsi Sándor, Krámer János (Bulkesz), Klein Valenta (Óker), Dr. Kondorossy Mika, Kleesz Hella, Kantner Vilmosné, Katzenberger József, Kleiszner Károly (Ó-Futak), Kovács S., Kassovitz Zsigmond, Linarics Vilmos, Lebherz Károly, Lehrer Mari, Lövész-egylet (Ujvidék), Lovrekovits Ferenc, Lakics Jován, Locker Vilmos, Ligeti Ferenc, Löffler József (Eszék), Markulin Péter (Abbázia), Moser Richárd, Mihajlovics Alajos, Mihajlovics András, Mack János, Maldacker Márton, Mihajlovics Ferenc, Mierka Lambert, Magyar Kaszino, Müller Gyula, Magyar István pleb. (Verbász), Mihajlovics Fülöp, Magyar Asztaltársaság, Menrath József, Martin Alajos, Nietsch Károly (Pétervárad), Neupauer Ö., Otto Mihály, Dr. Ofner Mór, Ofner Mór, Magy. áll. polg. leányiskola, Pekló Béla, Pekló Jakab, Perlesz Gerzon (Budapest), Polesevics Béla, Polith György, Perlesz József, Potz Mihály, Popovits P. István, Rösler Albert, Rudacs & Blochmann (Budapest), Roth Ignác, Rössler Márton, Rechnitz H. és M. (Budapest), Röder Fülöp (Bécs), Ratzky Károly kapitány, Reform. hitközség, Schulz Mihály, Sigmund Károly, Srpszka Matica, Seidling Pál, Schwarz József, Schwarz Lipót, Siebold Ádám, Dr. Szlezák Lajos, Singler Nikola, Schatteles Nándor, Stark Károly, Sittó C. L., Schirschinger Viktor, Szerb nőegylet, Stadler Lőrinc, Schubert Magdolna, Stefan Alajos, Szremsevics Jován 10—10 korona.

Fővárosi kabaret Ujvidéken. A Mayer-féle nagy kioszk *kedden és szerdán* e hó 28. és 29-én ismét művészi szenzáció szintere lesz. Előkelő fővárosi művészekből alakult kabaret fogja a fővárosi kabaretszínpadok legjobb termékeit bemutatni. A társulat a Népszínház-Vigopera és a Folie Caprice jeles tagjaiból áll, akikhez két ujvidéki születésű színész: *Dobi Ferenc* (Dobacsék) és *Sándor József* (Steinfeld), előbbi a Vigopera, utóbbi a Folie Caprice tagja fog csatlakozni. A társulat előadásaihoz a belépődíj csak 1 korona. Az előadások kedvezőtlen idő esetén a Mayer-féle Vigadó nagy termében lesznek megtartva. A szereplő művészek névsorát és az előadás műsorát a falragaszok fogják bővebben ismertetni Mindkét estén tökéletesen új műsor lesz.

Rokkant tengerészek, illetőleg ezek özvegyeinek és árváinak segélyezésére gróf Reichenbach — Lessonicz Vilma által létesített 200 koronás alapítványról szóló Pályázati hirdetmény a katonalgyosztálynál (városház II. emelet 32.) a hivatalos órák alatt betekinthező.

Varázs-színház. Valini Maja varázs-színháza, világkörutjában Ujvidéken is, az „Erzsébet szálló“ kertjében e hó 25-én és vasárnap, 26-án egy-egy előadást rendez a következő műsorral: 1. A delejezett esernyő, vagy a megvarázsolt fiú, bemutatja Maja k. a. 2. Szoba-akrobatika Tixtorn testvérektől. 3. Tilinkó hangverseny, zenekar kísérettel -- Erdélyi. 4. Valini Béla, a 15 éves mimikus 53 átváltozása. 5. Varázsjelent: a virágok növése a közönség szeme előtt, bemutatja Maja k. a. 6. Tilinkó-hangverseny. Valini Maja, valamint Erdélyi Géza, ahol megfordultak, mindenütt nagy tetszést arattak s előadásuk kellemes és élvezetes családi estét ígér.

Orsz. vásár. A legközelebbi ujvidéki országos vásár augusztus 8. 9. és 10-én fog a pirosi úton a református temető előtt megtartatni, melyre mindenféle állatoknak vesztmentes helyekről való felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve.

Kiküldetés. Éber Sándor bajai tanítóképezdei rajztanár abban a kitüntetésben részesült, hogy a miniszter őt küldte ki a folyó évi londoni nemzetközi rajzkiállításra a magyarországi tanítóképző intézetek képviselőjeként.

Uj orgona a futaki templomban. Gróf Chotek Rezsóné urnó 14,200 koronáért új, pneumatikus csőrendszer szerint épült orgonát vett és ajándékozott a futaki r. kat. templom részére.

A bátor kis életmentő. Szekeres Ferenc és Vankó József 8—10 éves gyermekek a bajai Ferenc csatornában fürödtek és a vízbe merültek. Amler Antal 14 éves fiú, aki két társával csónakázott, amint észrevette a bajt, gyorsan a vízbe ugrott s annak hullámaiból kiemelte az elalált Vankót. Gyors elhatározással még egyszer a vízbe vetette magát, de a másik fiút feltalálni már nem sikerült, sem neki, sem a később oda érkezett és kerítőhálókkal ellátott halászoknak.

Egyházmegyei hírek. Az érseki hatóság Hübner Gyula hittanárt szabadkai ügyvezető hitoktatóvá, Dr. Kostialik Antal káplánt rendes hitoktatóvá, Kilbertus Mihály mozsori h. lelkészt uszódi adminisztrátorrá, Berecz Kálmán óbecsei káplánt mozsori lelkészszé nevezte ki, Vajda Ottó uszódi adminisztrátort pedig a zentai sz. Szív plebánia ideiglenes vezetésével bizta meg.

Uj tűzoltó-egylet a megyében. Zsablyán Streba Sándor közs. aljegyző buzgólkodása folytán e hó 19-én önk. tűzoltó-egylet alakult, mely az előjelekből, az általános érdeklődésből és a tagok ambiciózus kedvéből itélve, szép jövővel kecsegtet. Az élénken látogatott alakuló gyűlésen Dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró választotta meg elnöknek, míg alelnök Nikolics Endre közs. jegyző lett. Parancsnok lett: Trenka Kálmán szolgabíró, alparancsnok Milics János szolgabíró, szakaszparancsnok Streba Sándor közs. aljegyző, segédtsízt Omalyev Elemér, titkár Neuser Ármán. Ugyane gyűlésen megválasztottak a többi tisztviselőket, a választmány tagjai s elfogadtattak a felolvasott alapszabályok is.

A baja-bátaszéki vasút építése gyorsan halad előre, úgy hogy 1909. év őszén átadható lesz a forgalomnak. A hid és vasútépítés a modern technika legújabb vívmányainak felhasználásával történik és gyorsvonatok közlekedésére is mindjárt olyan arányokban készül, hogy a forgalom várható nagy emelkedése mellett is minden tekintetben megfeleljen az igényeknek.

Oroszországba vándorló cigányok. A dunántúli vármegyék nem tűrik meg határaikban a kóbor cigányokat, Somogy megyében pedig lovat se szabad nekik tartani. A cigányoknak persze nincs inyükre eddigi szabadságuk megnyirbálása s elhatározták, hogy Oroszországba vándorolnak. Baranyából a múlt héten tényleg 50 cigány vándorolt Oroszországba.

Sz. István ünnepély Óverbászcon. A verbásziak az évek óta meghonosított s a vidéki közönség részéről is élénken látogatott sz. István ünnepélyt az idén is megtartják, még pedig aug. 16-án s már most buzgólkodnak, hogy a program minél változatosabb legyen és minél többet nyújtson a közönség mulattatására.

Lépfene megyénkben. Csurgó községben 5 család lépfeneben sulyosan megbetegedett. A betegeket, akik elhullott marha husából ettek, azonnal orvosi kezelés alá vették, dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró pedig szigorú vizsgálatot indított.

Nem hiteleznek. A zombori cipész iparosok szakosztálya elhatározta, hogy akciót indítanak a hitel eltörlésére és csak készpénz fizetésre dolgoznak, mivel az új végrehajtási törvény nem nyújt biztosítékot arra, hogy hitellebe vásárolt cipők árait behajthassák.

Kisajátítás. A baja- szabadkai vasut elsórangusítása céljaira a kisajátítási eljárás e hó 12-én tartatott meg Baján. A kincstár a szőlőkért 4 és a szántóföldekért 2 koronát ajánlott négyszögölenként. Ez az ajánlat sokakat nem elégitett ki, mert voltak, akik 15—18 koronát is elkértek egy négyszögöl földterületért.

Magyar színtársulat sikere Belgrádban. Polgár Károly, a délvidéki színkerület színigazgatója, nyolcvan tagból álló társulattal és zenekarral Szerbiába vonult, Belgrádban játszik és — az ottani lapok híradása szerint — fényes erkölcsi és anyagi sikert arat. A Kollovatz-terem rengeteg nézőtere minden este zsúfolásig megtelik s az előkelő közönség soraiban állandóan képviselve van a diplomáciai kar és a katonaság. Nusich Braniszláv, a Politik szerkesztője és a szerb ujságírók elnöke, aki két évvel ezelőtt a magyar ujságírók tiszteletére is nagyszabású ünnepséget rendezett, lelkesen támogatja Polgár társulatát, melynek valamennyi tagja részes a diadalban.

A keoskeméti reform. Jogakadémia az 1908—909. tanév első felére a beíratások és az előadó tanároknál fogantatosítandó beíratások, egyúttal a tanév kezdetére tartozó vizsgálatok szeptember hó 1—15-ig; az utólagos colloquiumok pedig szeptember 1—7-ig tartanak. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 15-én, az akadémiai előadások szeptember 16-án veszik kezdetüket, ezentúl a joghallgatók felvétele csak folyamodás útján, a késedelem kellő indokolása alapján történhetik; az utólagos felvételre október hó 14-ig az igazgatótanács elnöke adhat engedélyt. Az akadémia fizetendő iskolai díjak a következők: beíratás címén az egész tanévre 8 kor., könyvtárdíj és az országos tanári nyugdíjalap javára 12 kor. nyugdíjárulék, a joghallgatók segítő és önképző egyesülete javára pedig félévénként 5 kor. tagdíj szedetik. A félévi tandíj 30 kor., egész évi 60 kor.

Tűzoltók jubileuma. A szabadkai önkéntes tűzoltó testület e hó 19-én ülte meg fenállásának 20. évfordulóját. Ez emlékeztető napot a testület rendkívüli közgyűléssel, a szolgálati érdemek kiosztásával és disztrakomával ünnepelte meg.

Az új végrehajtási törvény ismertetője címén kis füzetke jelent meg, mely pontosan ismerteti mindazt, ami kereskedőket, iparosokat, köz- és magánhivatalnokokat egyaránt érdekel. Az ismertető füzet ára 40 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben és hírlapárúsító helyen. Megrendelhető 40 fillér beküldése mellett Vadász Henriknél Budapest, VI. Szondy-utca 44/a.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a Magyar Élelmiszer szállító Részvénytársaság nyilvános hűtő és fogyasztó raktárházának hirdetésére, mely lapunk mai számában megjelent.

Nyílt-tér.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Kuriának 32./urb. 1908. számú ítéletével a mintegy 1590 egy nyolcad telket levő *csonoplyai tagosítás* működő mérnöki munkálatainak biztosítására pályázatot hirdetek.

A pályázatban csak olyan mérnök és földmérő magyar honpolgárok vehetnek részt, kik a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek, a belügyi, kereskedelmi, földmívelési és igazságügyi miniszterekkel egyetértőleg 1890. évi május hó 23-án 22578. szám alatt kiadott rendelet 1—3. pontjában megállapított mérnöki, illetve földmérői minőségnek megfelelnek, kik a tagosítás működő mérnöki teendőiben való széleskörű jártasságukat és nagyobb mérvű gyakorlatukat igazolják.

Az ajánlandó egységár számmal és szóval kiirandó.

Az ajánlathoz biztosíték gyanánt a zombori takarékpénztár által 10.000 koronáról kiállított — vagy ezen összegnek megfelelő óvadékképes értékpapirokról szóló — betéti könyv melléklendő, mely biztosítékul szolgál az esetre, hogy a felfogadott működő mérnök szerződéses kötelezettségeit nem teljesíti.

A mérnöki, illetve földmérői teendők feltevéleire vonatkozóan az alábbi pontokat állapítom meg.

Mérnök, illetve földmérő kötelezi magát, hogy

1. az egész határt a megejtendő határbejárás alapján háromszögölés útján felméri, melyről 1"=40°-es léptékű térképet készít; ezt az ösztérületnek kimutatásával együtt bírói hitelesítés alá bocsátja;

2. ezen térképen az urbéri választmány és illetve a becselő és osztályozó bizottság határozataihoz képest, a becslésnek s osztályozásnak feltüntetése mellett a jövő állapotot ábrázoló dűlőzési és kiosztási tervezetet készít.

3. a jelenlegi birtokrészleteknek állapotáról a birtokváltások megállapítása és kitüntetése mellett u. n. előmunkálati (tagosítás előtti) földkönyvet, birtokkönyvet és summáriumot készít, az urbéri bizottságtól átvett kataszteri térképen pedig a becslés és osztályozás eredményét részletesen feltünteti s erről külön-külön az összes érdekelteket is értesíti.

4. a bíróilag jóváhagyott érdemi egyezség alapján megejtendő sorshuzás rendje szerint 1"=40°-es léptékű részlettérképeket készít vászonra huzott papíron, rajtuk az új birtoktagoknak kiosztását fogantatosítja;

5. a munkálatok fogantatosítása közben felmerülendő és első sorban működő mérnök-nél bejelentendő hibákat és tévedéseket díjmentesen helyreállítja.

6. a 4. pont alatt körülírt új birtoktagoknak részlettérképén kívül még egy másolati térkép példányt is készít vászonra huzott papíron, az egyes új birtoktagoknak hossz és szélességi adatainak feltüntetésével; mindkettőhöz pedig egy-egy példány földkönyvet és telekkönyvi jószágtestenként összeállított telekkönyvi átalakításra alkalmas kombinatoriumot készít, az új birtoktagoknak területi és becshold, hossz és szélességi adatainak feltüntetésével.

7. a készítendő új birtoktagok földkönyvében külön rovat alatt kitünteti azt, hogy a tagosított birtok, melyik számú tkvi. betétben (telekjegyzőkönyvben) foglalt birtoknak felel meg.

8. az 1—7 pont alatt részletezett munkákért ajánlandó egységárban nemcsak a szoroson vett műszaki munkálatok díjazása, hanem ezen munkával járó összes fuvar, kéznapszám, kitző rudak, zindelyek, műszerek, lakás, szóval mérnöki kellékek költségei is bennfoglaltatnak.

Az ajánlatok 1908. évi *augusztus hó 10.* napján délelőtt 9 óráig alólrít kiküldött kir. törvényszéki bírónál Zomborban írásban beadandók, az utóajánlatokat vagy sürgönyi ajánlatokat figyelembe nem veszek.

Csonoplya, 1908. évi július hó 20. án.

Dr. Pallai Zoltán s. k.
kir. törvényszéki bíró
mint kiküldött.

VALINI MAJA

varázs-színháza világköruton.

Szombaton, július hó 25-én és

vasárnap 26-án

„Erzsébet szálloda“ kertjében

VALINI MAJA

a világhírű varázs-művész. Mindonlitt óriási sikert aratott.

VALINI BÉLA

a 15-éves mimikus, 53 átváltozás.

ERDÉLYI GÉZA

a világhírű fillinkő-művész vonos-négyes

kíséret mellett.

Kezdeté fél 9 órakor. Belépődíj 1 korona.

Kedvezőtlen időjárás esetén az előadás a díszteremben fog megtartatni.

Számos látogatásért esedezik

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó.

Egy majdnem teljesen új gramofon 40 lemezzel, egy jó karban levő famangorló és egy svájci stíli fa-küttetőzet szabad kézből, olcsón eladó.

Bővebbet nyujt a kiadóhivatal.

KIADÓ HELYSÉG ÉS LAKÁSI

Buzatér 10. szám alatt iroda vagy üzletnek augusztus 1-től.

Kigyó-utca 46/a szám alatt 2 utcai, 1 udvari szoba mellékhelyiségekkel augusztus 1-től.

Bővebb felvilágosítást nyujt Beregi József, Ujvidék. 1—2

Könyvelőnek ajánkozik

Kiss János, aki kereskedelmi iskolát végzett, úgy az egyszerű mint kettős könyvvitelben teljesen otthonos, a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, ezenkívül, szerbül, horvátul és tótul beszél.

Cim: Kiss János Ujvidéken, Bathory-u. 20.

A legjobb kutyalepény

Fattinger kutyalepénye,

mely minden enemű tápszerek közül a legjobb alkotórészeket és táperőt bírja. 50 kg. 23 kor. — 5 kg. portomentsen 3.20 korona.

Fattinger Puppy-féle bisquit

fiatal kutyák számára 50 kg. 26 kor. — 5 kg. portóm. 3.50 kor.

Prospektust ingyen küld

Fattinger szab. kutyalepény- és baromfi tápszerező gyára W. Neustadt.

250 felüli első díjak.

Fattinger tápszerező állatorvosi ellenőrzés alatt állnak.

GLEICHENBERG Klimatikus Gyógyhely.

10-10 (STEIERORSZÁG)

NYÁRI ÉVAD: Május 15-től október 1-ig.

Felalpin jellegű legkedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek, (hurut, asthma, emphysema), szívizom betegségei, idegbajok, rekonvalescencia.

Gyógyszerek: Inhalációs és pneumotherapia, széna-vas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógy-gymnastika, napfürdők, stb.

o napfürdők, stb.

GYÓGYFORRÁSOK: Konstantin, Emma-forrás, Johannis-kút, Klausenforr.

Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári évszámra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hossza	1 szelvény 10 korona
teljes fűrészes	1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
oligodó, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K. -ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalődönt, selyemkamgarat stb. stb. gyári áron küld a mint megfizethető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha az övezettségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

7432. szám. 1908. tkv.

Árverési hirdetmény.

Kárpát Géza újvidéki cég végrehajtójának Verkity Krisztina kátyi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 korona tőkekövetelés és járulékai kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő a kátyi 1140. számú betétben Verkity

Milos, kiskoru Verkity Voin, kiskoru Verkity Miléva, özv. Verkity Sztevanné született Paripov Krisztina nevével felvett A. I. 1-2. sorsz. 1232. és 1233. hrsz. 520 négyszögöl kert a beltelekben, 1288 négyszögöl udvarral bíró 179. ö. i. sz. ház a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben, az utóajánlatot tevő Dr. Kovács Árpád újvidéki lakos által megajánlott 785 korona kikiáltási árban, továbbá a kátyi 1646. számú betétben özv. Verkity Sztevanné szül. Paripov Krisztina nevével felvett A. I. 1. sorsz. 1918/2. hrszám ironnal 443 négyszögöl területűnek jelzett szántó a Jezine Greda dűllőben a Dr. Kovács Árpád újvidéki lakos utóajánlatot tevő által megajánlott 32 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti ingatlanokra özv. Verkity Sztevanné javára bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jogot nem érinti, a mennyiben azonban az ingatlanok a hasznélvezeti jog fentartásával oly áron adatnának el, hogy az azt megelőző körülbelül 10,000 korona követelés kielégítésére elegendő nem mutatkoznék, az árverés hatályon kívül helyeztetni s az ingatlanok ugyanazon határnapon a hasznélvezetre való tekintet nélkül újból elárvereztetni fognak.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. augusztus 24-ik napjának délutáni 3 órája Káty községhezhoz tűzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem a mennyiben ennél magasabb ígértet nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő Dr. Kovács Árpád újvidéki lakos által megvettnék fog kijelenteni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1. napján 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű ellmservényt átszolgáltatni.

Kelt Titelen, 1908. június hó 20. napján.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságánál.

Lestyánszky,
kir. járásbíró.

MÁV. 30231/908. szám. II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A máv budapesti jobbpárti üzletvezetősege a vonalai szükségletének fedezésére

1908-1911. években, évente szükséges 4500 q. tőzeggolyva szállítására és tőzeggolyva eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a máv budapest-jobbpárti üzletvezetősegnél megszerzhető és a máv igazgatóságánál és üzletvezetősegeinél megtekinthető; ugyancsak az említett hivataloknál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt a szállításra vonatkozó általános feltételek is, melyek a máv igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerzhetőek. Az általános feltételek ára 50 fillér darabonként, melyhez a posta szállítás esetén bérmentesítésre 20 fillér is beküldendő a nevezett hivatalhoz.

Az ivenkint 1 kor. bélyeggel ellátott ajánlatok és az ivenkint 30 f. okmánybélyeggel ellátott ajánlati felhívások ezen külcimmal: „Ajánlat a 24262/1908. számú pályázati hirdetményben kiírt anyagokra“ 1908. é. aug. 6. napjának déli 12 óráig a máv. budapest-jobbpárti üzletvezetősege általános osztályának főnökéhez (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 3. I. 38.) benyújtandók, vagy postán beküldendők. Fenti napon déli 12 órakor a máv jobbpárti üzletvezetősegeinél az ajánlatok fel fognak bontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1908. évi augusztus 5. napjának déli 12 órájáig a budapesti jobbpárti üzletvezetősege gyűjtőpénztárnál leteendő, esetleg posta útján beküldendő. Azon felek, kik a postatárképenztár cheque forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatárképenztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bánatpénz feladását bizonyító postai feladóvevény, vagy esetleg a letéti jegy másolata melléklendő. Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sörtett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bánatpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1908. július hó.

Az üzletvezetőség.

„WINKLER“-féle villamos színházak vállalata.

BUDAPEST.

DEBRECEN.

KASSA.

Ujvidéken a törvényszéki palota mellett.

Óriási szellőztetett pavillon, kényelmes helyekkel. — Saját 16 lóerejű gőzgép és villanytelep. — Az előkelő közönség találkozó és szórakozó helye. — Remek tanulságos és szórakoztató előadások.

KATONAI HANGVERSENY.

Bővebbet a napi falragasz- és színlapon.

IPAR- ÉS KERESKEDELMI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ujvidéken, Kossuth Lajos utca 49. szám.

Tisztelettel közöljük, hogy egy előkelő budapesti pénzintézettel létrejött megállapodás folytán, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy földbirtokokra, szilárd anyagból épült, épülő félben levő vagy építendő újvidéki házakra jelzálogos bekebelezés mellett tőkét és kamatokat magukban foglaló, félévenként lejáró törlesztési, részletekben (annuitás) visszafizetendő és rendkívül kedvező feltételek mellett folyósítandó

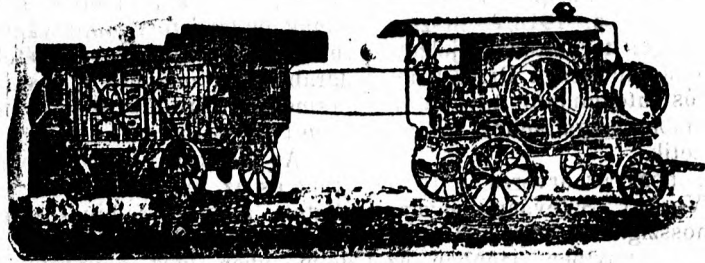
Záloglevél kölcsönök

engedélyeshetünk. — A kölcsönügylet végleges lebonyolításáig esetleg előleget is adunk.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hazai gyártmány!

Kitűnő munka!

**MAYER
GÉPGYÁR**vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI., kerület, VÁCI-KÖRUT 61. sz.Benzinlokomobil-cséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok.
Szívógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre 120 HP-ig.
Malomépítészet.
Szab. hydr. borsajtok, olajpresek és mindennemű
gazdasági gépek.

10-10

Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

Főüzlet Ferenc József-tér 3. szám.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

Fűszer, csemege, sajt, saját termésű bor, liqueur, pessgó, déligyümölcs,
tea, rum, conservek, bombonok, gyümölcs, vadak, hideg felvágott, francia hizott
poulard csirke, ásványvíz a legnagyobb választék és legfinomabb minőségben a
lehető legolcsóbb áron.

Ozonnak és jourok részére hideg plattnik diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközölteknak.

Mauthner-félefőzelék vetemény és virág magvak
megérkeztek, csirakéességükért
jótállunk.Kékkő- raffia-háncs, ojtó-gummi és egyéb gazdasági cikk csakis legjobb
minőségben, de legolcsóbb áron.

Vidéki rendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Kérjük üzletünk megtekintését, akár vétel nélkül is.

Fióközlet: II. Rákóczi Ferenc-utca.

Számos éremmel kitüntetett szilvoriúm.

Szőlőbirtok Kamenicezán.

TÖRVÉNYESEN

VÉDVEI

HYGIENIKUS

TÖRVÉNYESEN

VÉDVEI

Szenzációs találmány, melynek segítségével
bármely szövetnek új látványt lehet köl-
csönözni. Néikülözhetetlen asztali-, ág-
és toilette-felhérművek számára, továbbá
puha (nem keményített) ingoknál, blúzok-
nál, menyasszonyi kelengyékknél, fehér,
valamint színes vászon- és pamutszövet-
öltönyökknél, vitrage-oknál, függönyökknél,
csipkékknél, fátylekknél stb.„Hygienikus” a szövetet to-
mórré és simulókonnnyá teszi hasonlóan a
bársonyhoz, a pamutszöveteket pedig ha-
sonlóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egy-
fermán nagy hatást gyakorol mindenféle
szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapju-
szövetre vagy selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Minden fűszer-, gyarmatár- drogeriában és hasonló áruházban kapható.

L. GHIOZZA & Co., Cervignano (tengerpart).

Pályázat.A helybeli reformdtus iskolaszék az ujon-
nan rendszeresített kézimunka-tanítónői állásra
pályázatot hirdet. Évi fizetése — havi előle-
ges részletekben — 300 korona. Kötelessége
az iskolaszék által kijelölt osztályokban a női
kézimunkát heti három órában tanítani és
állását szeptember hó 1-én elfoglalni. Folya-
modványok az iskolaszék elnökénél augusztus
15-ig nyújtandók be.

Ujvidék, 1908. július 6.

Száraz Ferenc,

isk. sz. jegyző,

Molnár Hugó,

isk. sz. elnök.

Bük khasábszenetrostált és legjobb minőségben teljes
vasuti kocsiakománnyokban bármely álló-
másra legjutányosabban szállít

GERŐ MUNDI

Budapest, VI., Eötvös-utca 34. szám.

Eredeti stassfurti40 %-os KÁLISÓT ÉS KAINITOT,
valamint az összes egyéb műtrágyákat
legolcsóbb áron szállítja**KALMÁR VILMOS**a stassfurti Kálsyndikátus vezérképviselője:
Budapest, VI. Andrásy-ut 49.

9-20

Egyedül valódi**THIERRY BALZSAMA**a zöld apá-ával mint védőjeggyel. Legkevesebb küldem-
mény 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különle-
ges-utazó-családiútvég 5 korona. — Csomagolás ingyen.
Thierry Centifolium-Kenőcs.Legkevesebb küldemény 2 doboz 3.00 korona.
A legjobb háziszerek gyomorháj, gyomorégés, görcs, kö-
högés, mellháj, minden belső szerv gyulladására, köcsvény,
tagzsággatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat,
mindennemű sérülés stb. ellen. — Így tessék címezni:

Védőangyal gyógyszerár

Thierry A., Prograda Rohos mellett.
Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger
J. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lajos, Zombor: Német
gyógyszertára (a Szentháromságához) telefon 71.
11-33.**Magyar Élelmiszer-szállító Részvénytársaság**
nyilvános hűtő- és fogyasztó raktárházaBudapest IX. ker. Tóth-Kálmán-utca 8-10. szám.
Sürgőnycim: Telefon: Központi iroda:
Consensus, Budapest. 25-02. V. Nagykorona-utca 17.Felhívjuk a t. cím figyelmét a modern technika
oddig elért vívmányainak felhasználásával berendezett
nagyarányu**hűtő- és fogyasztó-raktárházunkra,**melyben mindenféle élelmiszer, u. m.: friss hús, sajt,
szalonna, vágott baromfi, tojás, hal, caviar, konzervek,
vad, vaj, tej, sajt, méz, főzelék, friss gyümölcs, sör,
bor, must stb., továbbá növényesirák, virágok, ször-
meáruk, szőnyegek stb.

hosszabb ideig változatlan minőségben eltarthatók.

Az egyes árucikkekre mérsékelt feltételek mellett
előlegot folyósítunk.A hűtőház olányosan fekszik, a mennyiben a te-
herpályaudvarok közelében és a dunaparti teherpálya-
udvarral pedig iparvágánnyal van összekötve és a
város minden pontjáról könnyen érinthető.Vám- és fogyasztási adó köteles áruk szabad be-
raktározása, továbbá expedició-kezdésmentes.A hűtőházzal kapcsolatos jeggyárunk napenként
500 mmásza jeget termel.Elvállaljuk a beraktározott áruk szállítványozását
és külföldiWien, Berlin, Breslau, London
saját kezelésünkben levő fiókaink utján való értéke-
sítését. — Vidéki áruátvétel és osztályozó telepeink:

Kolozsvar, Arad, Nagykaroly, Szentos, Lugo.

Határügynökségeink: Bodenbach, Buchs, Eger I. B.
Granica, Halbstadt, Oderberg, Passau, Salzburg, Simbach,
Tetschen, Lindau.Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt
az igazgatóság.

1-8